

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

December 2018

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Forsvarets håndtering af tab og fund af våben og ammunition

Opfølgning i sagen om Forsvarets håndtering af tab og fund af våben og ammunition (beretning nr. 8/2015)

11. december 2018

RN 1406/18

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om Forsvarets håndtering af tab og fund af våben og ammunition, som blev indledt med en beretning i 2015. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 1. april 2016.

Konklusion

Forsvarsministeriet har iværksat tiltag for at sikre bedre registrering og opfølgning på tab og fund af våben og ammunition.

Rigsrevisionen finder Forsvarsministeriets initiativer tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- Forsvarsministeriet har opdateret sikkerhedsbestemmelsen vedrørende tab og fund af våben og ammunition.
- Forsvarsministeriet har implementeret et nyt it-system, der skal understøtte en mere fokuseret rapportering, registrering og opfølgning på konstaterede tab og fund af våben og ammunition.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i december 2015 en beretning om Forsvarets håndtering af tab og fund af våben og ammunition. Beretningen handlede om Forsvarets efterlevelse af den del af sin sikkerhedsbestemmelse, som vedrører håndtering af tab og fund af våben og ammunition. Forsvarets efterlevelse af sikkerhedsbestemmelsen er væsentlig for at minimere den sikkerhedsmæssige risiko ved tab og fund af våben og ammunition.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det helt uacceptabelt, at Forsvaret ikke havde en betryggende håndtering af tab og fund af våben og ammunition. Statsrevisorerne kritiserede, at Forsvaret løb en sikkerhedsmæssig risiko ved ikke at efterleve egen sikkerhedsbestemmelse vedrørende håndtering af tab og fund af våben og ammunition. Statsrevisorerne kritiserede endvidere, at forsvarsministeren 2 gange i perioden 2010-2015 havde givet Forsvarsudvalget ukorrekte oplysninger om omfanget af våben og ammunition, som Forsvaret havde mistet.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Forsvarets opfølgning på tab og fund af våben og ammunition.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 1. april 2016.
2. Forsvarsministeriets arbejde med at præcisere Forsvarets sikkerhedsbestemmelse.	Behandles i dette notat.
3. Forsvarsministeriets arbejde med at etablere en it-løsning, der kan understøtte en mere fokuseret rapportering, registrering og opfølgning på konstaterede tab og fund af våben og ammunition.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Forsvarsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Forsvarsministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgingspunkter. Gennemgangen er baseret på møder og brevveksling med ministeriet.

Forsvarets arbejde med at præcisere Forsvarets sikkerhedsbestemmelse

7. Statsrevisorerne bemærkede, at Forsvaret ikke udarbejder alle de hændelsesrapporter, som de skal i henhold til sikkerhedsbestemmelsen. Det betyder bl.a., at der er fund af våben, som ikke kan relateres til tidligere registrerede tab.

8. Forsvarsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at forsvarschefen og chefen for Hjemmeværnet havde indskærpet over for henholdsvis cheferne i Værnsfælles Forsvarskommando og Hjemmeværnet, at tab og fund af våben og ammunition skal behandles i overensstemmelse med de relevante kapitler i Forsvarets sikkerhedsbestemmelser, herunder at der skal foretages fornøden undersøgelse og inddragelse af auditører og politi, og at der skal rapporteres som angivet i sikkerhedsbestemmelserne og følges op på sagerne.

9. Forsvarets Efterretningstjeneste havde medio oktober 2015 i et nyhedsbrev til myndighederne udsendt en indskærpelse vedrørende rapportering. Forsvarets Efterretningstjeneste havde derudover igangsat en revision af Forsvarets sikkerhedsbestemmelse vedrørende rapporteringer, så bestemmelsen for rapportering står klarere og mere præcise for brugerne. Derudover havde generalauditøren indarbejdet tab og fund af våben og ammunition i sin indsatsplan for kvalitets- og legalitetskontrol i 2016.

10. Rigsrevisionen har fulgt op på, om Forsvarets Efterretningstjeneste har tilendebragt en revision af Forsvarets sikkerhedsbestemmelse vedrørende rapporteringer.

11. Rigsrevisionen fik i november 2016 en status på ovennævnte initiativ. Forsvarsministeriet oplyste, at revisionen af sikkerhedsbestemmelsen blev godkendt af Forsvarschefens Sikkerhedsudvalg og af forsvarschefen. Forud for denne godkendelse lå 3 høringsrunder ved Forsvarsministeriets styrelser, stabe og myndigheder.

12. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Forsvarsministeriet har opdateret sikkerhedsbestemmelsen vedrørende tab og fund af våben, og vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Forsvarsministeriets arbejde med at etablere en it-løsning, der kan understøtte en mere fokuseret rapportering, registrering og opfølgning på konstaterede tab og fund af våben og ammunition

13. Statsrevisorerne bemærkede, at Forsvarets it-systemer og registreringer ikke understøttede, at Forsvaret kunne udarbejde en pålidelig opgørelse af tab og fund af våben og ammunition. Statsrevisorerne bemærkede derudover, at Rigsrevisionens undersøgelse havde vist, at Forsvaret mistede flere våben og mere ammunition end det, der fremgik af Forsvarets årlige opgørelser.

14. Forsvarsministeren tog i sin redegørelse til beretningen til efterretning, at Rigsrevisionen anbefalede, at der blev etableret en it-løsning, som kunne understøtte en mere fokuseret rapportering, registrering og opfølgning på konstaterede tab og fund af våben og ammunition, og som ville gøre det muligt elektronisk at hente valid information fra hændelsesrapporter til brug for analyse og opfølgning. Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse ville derfor undersøge, om der fandtes brugbare løsninger, som anvendes af andre NATO-lande, eller alternativt, om andre muligheder skulle overvejes. Derudover oplyste ministeren, at der ville blive taget initiativ til forstærket uddannelsesaktivitet og udarbejdelse af brugervenlige vejledninger om håndtering, registrering og rapportering i forbindelse med tab og fund af våben og ammunition. Ministeren bemærkede endvidere, at det var beklageligt, at datagrundlaget for de årlige indberetninger ikke havde været fuldstændigt eller ikke var dokumenteret efterfølgende, og at der derfor heller ikke var grundlag for at præcisere de oplysninger, der indgik i den tidligere forsvarsministers svar til Folketinget.

15. Forsvarsministeriet har i november 2016 oplyst, at Forsvaret havde undersøgt andre landes løsninger, herunder Tysklands. Forsvaret konstaterede dog, at Danmark ikke kunne hente inspiration fra det tyske forsvar. Forsvaret havde derfor igangsat et arbejde, der skulle danne grundlag for en ny egenudviklet registreringsløsning.

16. Forsvarsministeriet har i august 2017 oplyst, at der var gennemført 2 tests af en digital løsning til registrering af tab og fund af våben og ammunition. Værnsfælles Forsvarskommando, Hjemmeværnskommandoen og Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse deltog i testene. Implementeringsplanen for løsningen var under udarbejdelse, og Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse vurderede, at løsningen ville være implementeret i 4. kvartal 2017. I marts 2018 præsenterede Forsvaret den nye it-løsning for Rigsrevisionen.

Det var Rigsrevisionens vurdering, at løsningen vil bidrage til en mere sikker rapportering til fx Forsvarsudvalget, så rapporteringen fremover kan afstemmes til bagvedliggende registreringer. Rigsrevisionen vurderede dog, at da det stadig af hensyn til de regnskabsmæssige konsekvenser var nødvendigt både at registrere tab og fund af våben i DeMars og i det nye it-system, var der en risiko for, at registreringerne i ét af systemerne blev glemt. Forsvaret har efterfølgende indført en manuel periodisk kontrol, som skal sikre sammenhæng mellem de 2 systemer. Rigsrevisionen blev i oktober 2018 orienteret om resultatet af den første periodiske kontrol. Forsvaret vurderede, at kontrollen ikke viste væsentlige mangler i registreringerne. Det var også Forsvarets vurdering, at kontrollen fremadrettet ville minimere uoverensstemmelser i registreringerne mellem de 2 systemer.

17. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Forsvarsministeriet har etableret et nyt it-system til registrering af tab og fund af våben og ammunition. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Lone Strøm